

**Черкаський інститут пожежної безпеки імені Героїв Чорнобиля
Національного університету цивільного захисту України**

Кафедра управління у сфері цивільного захисту

Обрусна С.Ю.

Проблеми кримінально-правової кваліфікації

Методичні матеріали щодо змісту та організації самостійної роботи
для підготовки здобувачів за другим (магістерським) рівнем вищої освіти
галузі знань 08 «Право»
спеціальності 081 «Право»

Черкаси – 2018

Розглянуто та схвалено на засіданні кафедри управління у сфері цивільного захисту Черкаського інституту пожежної безпеки імені Героїв Чорнобиля (протокол №19 від «21» лютого 2018 р.)

Обрусна С.Ю.

Проблеми кримінально-правової кваліфікації. [Методичні матеріали щодо змісту та організації самостійної роботи для підготовки здобувачів за другим (магістерським) рівнем вищої освіти галузі знань 08 «Право» спеціальності 081 «Право»] / С.Ю. Обрусна // Черкаси: ЧПБ імені Героїв Чорнобиля, 2018. – 18 с.

© Обрусна С.Ю.

© Черкаський інститут пожежної безпеки імені Героїв Чорнобиля Національного університету цивільного захисту України, 2018

ЗМІСТ

ВСТУП.....	3
1. ІНФОРМАЦІЙНИЙ ОБСЯГ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ.....	3
2. ОРГАНІЗАЦІЙНО-МЕТОДИЧНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ САМОСТІЙНОЇ РОБОТИ ЗДОБУВАЧІВ.....	5
3. ФОРМИ І МЕТОДИ ПІДСУМКОВОГО КОНТРОЛЮ.....	6
4. ОЦІНЮВАННЯ РЕЗУЛЬТАТІВ ЗАСВОЄННЯ ЗНАНЬ ЗДОБУВАЧІВ.....	6
5. ВИМОГИ ДО ОФОРМЛЕННЯ КОНТРОЛЬНОЇ РОБОТИ ТА ВИБОРУ ВАРІАНТУ.....	7
6. ПЕРЕЛІК ЗАВДАНЬ ДЛЯ ВИКОНАННЯ КОНТРОЛЬНОЇ РОБОТИ.....	9
7. ПЕРЕЛІК ПИТАНЬ ДЛЯ ПІДСУМКОВОГО КОНТРОЛЮ.....	13
СПИСОК РЕКОМЕНДОВАНОЇ ЛІТЕРАТУРИ.....	15

ВСТУП

Методичні матеріали з навчальної дисципліни «Проблеми кримінально-правової кваліфікації» адресовано здобувачам другого (магістерського) рівня підготовки за спеціальністю 081 «Право».

Представлений посібник складається із вступу, семи розділів, списку рекомендованої літератури. Посібник містить інформацію про обсяг вивчення дисципліни, організаційно-методичне забезпечення самостійної роботи здобувачів, форм і методів поточного і підсумкового контролю, оцінювання результатів засвоєння знань; вимоги до оформлення контрольної роботи та вибору її варіанту, завдання для її виконання, перелік питань для підсумкового контролю. У необхідному об'ємі вказано рекомендовані правові джерела та літературу. Завдання, що становлять зміст контрольної роботи, охоплюють усю теоретичну структуру дисципліни і сформульовані таким чином, що повною мірою дають змогу перевірити рівень засвоєння здобувачем знань з курсу.

2. ІНФОРМАЦІЙНИЙ ОБСЯГ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Змістовний модуль 1. Теорія кваліфікації та проблеми кримінально-правової кваліфікації злочинів

Тема 1. Поняття, підстави кримінально-правової кваліфікації

Поняття кримінально-правової кваліфікації. Юридичне закріплення кримінально-правової кваліфікації. Види кримінально-правової кваліфікації. Значення правильної кримінально-правової кваліфікації. Поняття підстав кримінально-правової кваліфікації. Фактична підстава кримінально-правової кваліфікації. Нормативна підстава кримінально-правової кваліфікації. Склад злочину і його значення для кримінально-правової кваліфікації.

Тема 2. Принципи кримінально-правової кваліфікації

Поняття принципів кримінально-правової кваліфікації. Принцип законності кримінально-правової кваліфікації. Принцип офіційності кримінально-правової кваліфікації. Принцип об'єктивності кримінально-правової кваліфікації. Принцип точності кримінально-правової кваліфікації. Принцип індивідуальності кримінально-правової кваліфікації. Принцип повноти кримінально-правової кваліфікації. Принцип вирішення спірних питань, які виникають при кримінально-правовій кваліфікації, на користь особи, діяння якої оцінюється. Принцип недопустимості подвійного

інкримінування при кримінально-правовій кваліфікації. Принцип стабільності кримінально-правової кваліфікації.

Тема 3. Кваліфікація злочинів з врахуванням стадії їх вчинення

Кваліфікація закінченого злочину. Кваліфікація готування до злочину. Кваліфікація замаху на злочин. Кваліфікація у зв'язку з добровільною відмовою від вчинення злочину.

Тема 4. Кваліфікація злочинів, вчинених у співучасті

Загальні положення кваліфікації злочинів, вчинених у співучасті. Кваліфікація скоєного з врахуванням виду співучасника. Врахування форми співучасті при кваліфікації злочину. Кваліфікація причетності до злочину.

Тема 5. Кваліфікація множинності злочинів

Поняття та значення множинності злочинів. Одиначний злочин як елемент множинності та його кваліфікація. Кваліфікація повторності злочинів. Кваліфікація сукупності злочинів. Кваліфікація рецидиву злочинів.

Тема 6 Кваліфікація злочинів за конкуренції кримінально-правових норм

Поняття колізії та конкуренції в кримінальному праві. Види колізій в кримінальному праві та їх подолання. Види конкуренції в кримінальному праві та її подолання.

Тема 7. Кваліфікація злочинів, учинених при наявності кваліфікуючих та привілеюючих ознак складу злочину

Поняття диференціації та індивідуалізації кримінальної відповідальності. Види складів злочину за ступенем суспільної небезпеки посягання та їх значення для кримінально-правової кваліфікації. Кваліфікація за наявності кількох кваліфікуючих чи привілеюючих ознак складу злочину чи при їх конкуренції.

Тема 8. Кваліфікація діянь, вчинених при обставинах, що виключають їх злочинність

Поняття та види обставин, які виключають злочинність діяння. Кваліфікація діянь, вчинених за наявності окремих видів обставин, передбачених статтями Загальної частини Кримінального кодексу України.

Кваліфікація діянь, вчинених за наявності обставин, передбачених нормами Особливої частини КК. Кваліфікація діянь, вчинених за наявності обставин, передбачених Конституцією України та міжнародно-правовими актами.

Тема 9. Розмежування складів злочинів та відмежування їх від складів інших правопорушень

Поняття розмежування складів злочинів та їх відмежування від інших правопорушень. Кримінально-правові норми та склади злочинів, які підлягають розмежуванню. Поняття та види суміжних норм та складів злочинів. Розмежувальні ознаки. Значення складу злочину та його ознак для розмежування. Злочини та однойменні правопорушення. Дидактичне значення розмежування понять злочинів, складів злочинів, кримінально-правових норм та їх відмежування від понять і норм інших галузей права.

Тема 10. Кваліфікація діянь, вчинених при відсутності всіх ознак складу злочину

Правове значення встановлення відсутності ознак складу злочину. Кваліфікація малозначних посягань. Кваліфікація діянь, вчинених особами, які не досягли віку, з якого може наставати кримінальна відповідальність. Кваліфікація діянь, вчинених при відсутності вини.

ОРГАНІЗАЦІЙНО-МЕТОДИЧНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ САМОСТІЙНОЇ РОБОТИ ЗДОБУВАЧІВ

Метою самостійної роботи здобувачів є формування їх пізнавальної активності, засвоєння основних умінь та навичок роботи з навчальними матеріалами, поглиблення та розширення вже набутих знань, підвищення рівня організованості тощо.

Основними завданнями самостійної роботи здобувачів є засвоєння в повному обсязі основної освітньої програми та послідовне вироблення навичок ефективної самостійної професійної (практичної й науково-теоретичної) діяльності на рівні установлених стандартів.

Зміст самостійної роботи визначається навчальною програмою вивчення дисципліни, завданнями та рекомендаціями викладача.

Обсяги самостійної роботи окремого здобувача можуть значно виходити за межі навчальної програми, якщо це зацікавило його і у нього виникло бажання у поглибленні та розширенні знань з даної навчальної дисципліни.

Самостійна робота здобувачів охоплює: підготовку до аудиторних занять; виконання завдань з навчальної дисципліни протягом семестру; самостійне опрацювання окремих тем навчальної програми; написання

контрольної роботи, підготовку до підсумкового контролю.

Самостійному вивченню здобувачами курсу чи окремих його тем передують лекції, на яких розглядаються завдання та послідовність вивчення курсу, найбільш важливі та проблематичні аспекти дисципліни.

ФОРМИ І МЕТОДИ ПІДСУМКОВОГО КОНТРОЛЮ

Підсумковий контроль проводиться з метою перевірки рівня засвоєння здобувачами тем, передбачених програмою дисципліни «Проблеми кримінально-правової кваліфікації». Форма підсумкового контролю – екзамен.

Одним із методів контролю знань з дисципліни «Проблеми кримінально-правової кваліфікації» є контрольна робота.

ОЦІНЮВАННЯ РЕЗУЛЬТАТІВ ЗАСВОЄННЯ ЗНАНЬ ЗДОБУВАЧІВ

Оцінювання результатів засвоєння знань здобувачів здійснюється у такий спосіб і за такими критеріями: усне опитування; результати самостійної роботи (контрольна робота та її захист); результати заліку.

Шкала оцінювання знань наведена в таблиці 1.

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка ECTS	Оцінка за національною шкалою	
		для екзамену, курсового проекту (роботи), практики	для заліку
90 – 100	A	відмінно	зараховано
80-89	B	добре	
65-79	C		
55-64	D	задовільно	
50-54	E		
35-49	FX	незадовільно	не зараховано
1-34	F	незадовільно	не зараховано

ВИМОГИ ДО ОФОРМЛЕННЯ КОНТРОЛЬНОЇ РОБОТИ ТА ВИБОРУ ВАРІАНТУ

Контрольна робота є самостійним видом роботи здобувачів, передбаченим навчальним планом вивчення курсу «Проблеми кримінально-правової кваліфікації».

Робота має бути надрукована на аркушах формату А 4 шрифтом Times New Roman, розмір 14, інтервал – 1,5 (поля: верхнє та нижнє 2 см, лівє 3,5 см, правє 1,5 см) та вкладена у файл. Обсяг роботи – до 10-ти друкованих аркушів. Титульний лист оформляється відповідно до зразка.

Структура контрольної роботи: титульний лист, зміст, відповіді на питання, список використаних джерел.

Під час виконання роботи потрібно спочатку зазначити питання, а потім дати на нього відповідь. Відповіді мають бути конкретні, написані державною мовою, акуратно оформлені. При відповіді на практичне завдання – обов'язково робити посилання на нормативно-правові акти. Перед виконанням контрольної роботи необхідно ознайомитись з методичними вказівками, питаннями, підібрати і опрацювати нормативні акти, літературні джерела, передивитися записи, зроблені на лекціях.

На кожній сторінці варто залишати поля шириною 30 – 35 мм. для зауважень рецензента. В кінці роботи потрібно вказати перелік літератури, поставити дату і підпис. Виконана робота направляється в інститут на перевірку в строк, вказаний у графіку виконання контрольних робіт.

Оцінюється робота з урахуванням глибини викладення матеріалу, самостійності виконання та вміння використовувати теоретичні знання на практиці. Оцінка за контрольну роботу включає бал за перевірку та захист контрольної роботи на практичному занятті чи під час проведення заліку. Захист передбачає перевірку знань теоретичних питань, виконання практичних завдань за аналогією.

Рівень знань здобувачів за підсумками виконання контрольних робіт оцінюється з огляду на наступні критерії:

1. Повнота та правильність виконання завдання – основний критерій.
2. Здатність здобувача:
 - диференціювати, інтегрувати та уніфікувати знання;
 - аналізувати зміст правових актів, які регулюють сферу кримінального судочинства;
 - робити узагальнюючі висновки з питань, винесених на розгляд.

Оцінка за виконання контрольної роботи виставляється за наступною системою:

- **50 балів** – якщо здобувач показав глибокі знання програмного матеріалу, грамотно і логічно його виклав, бачить проблеми та протиріччя, аналізує та розв'язує складні завдання, застосовуючи при цьому чинні нормативно-правові акти;

- **40 балів** – якщо здобувач твердо знає і виклав програмний матеріал, вміє розв’язувати типові завдання; без істотних помилок та вірно використав свої знання при письмовому вирішенні практичного завдання;

- **30 балів** – якщо здобувач в основному виклав матеріал, не розкривши окремих деталей, допустивши окремі несуттєві помилки при відповіді на теоретичні та практичне питання; продемонстрував вміння відтворити знання;

- **Незадовільно** – якщо здобувач дав неправильну відповідь на поставлені питання або не по суті питання, неправильно розв’язав практичне завдання, або робота виконана не по варіанту.

Отримавши контрольну роботу з рецензією викладача, здобувач зобов’язаний уважно ознайомитися із зауваженнями рецензента та внести в роботу відповідні зміни та доповнення, усунути вказані недоліки. На обкладинці допрацьованої роботи необхідно вказати «Повторно» і направити її на рецензію.

Контрольна робота, що виконана не за своїм варіантом, в якій розкриті не всі питання, або не в повному обсязі, не має списку використаної літератури - *не зараховується*.

В тексті контрольної роботи обов’язкове посилання на використані джерела. У список використаної літератури вносяться праці, з яких запозичуються цитати, думки, статистичні дані, на які робиться посилання. Бібліографічні посилання – це сукупність відомостей про літературне джерело, що використовується в тексті контрольної роботи. Джерела в списку літератури потрібно розташовувати згідно порядку посилань в тексті записки або в алфавітному порядку. Відомості про джерела повинні включати: прізвище та ініціали автора, місце видання, видавництво та рік видання, кількість сторінок. Посилання в тексті на джерела потрібно розташовувати у квадратних дужках, де перша цифра – порядковий номер згідно з списком літератури, друга – номер сторінки використаного джерела.

У разі незарахування контрольної роботи вказуються причини цього. Контрольна робота може бути незарахована у випадках:

- виконано не той варіант контрольної роботи;
- теоретичне завдання виконане з порушенням вимог до нього, у тому числі стосовно обсягу;
- не виконано або не вірно виконано одне із завдань.

Варіант завдання визначається по порядковому номеру здобувача в списку навчального журналу.

Здобувач, при необхідності, може звернутися за усною або письмовою консультацією до викладача.

ПЕРЕЛІК ЗАВДАНЬ ДЛЯ ВИКОНАННЯ КОНТРОЛЬНОЇ РОБОТИ

Варіант 1. Кримінально-правова кваліфікація: поняття, основні характеристики, значення

План

1. Кримінально-правова кваліфікація: поняття, принципи, види та суб'єкти, значення.
2. Підстава кримінально-правової кваліфікації.
3. Етапи кримінально-правової кваліфікації, їх взаємозв'язок та юридичне закріплення результатів кваліфікації.
4. Правила кримінально-правової кваліфікації.
5. Тлумачення кримінального закону та кримінально-правова кваліфікація.

Варіант 2. Кваліфікація злочину за елементами складу злочину

План

1. Склад злочину – права (юридична) підстава кваліфікації злочину.
2. Кваліфікація злочину за об'єктом складу злочину.
3. Кваліфікація злочину за об'єктивною стороною складу злочину.
4. Кваліфікація злочину за суб'єктом складу злочину.
5. Кваліфікація злочину за суб'єктивною стороною складу злочину.

Варіант 3. Колізія та конкуренція кримінально-правових норм при кваліфікації злочину

План

1. Колізія в кримінальному праві: поняття, види, значення для кваліфікації злочину.
2. Кваліфікація злочину при темпоральній колізії.
3. Кваліфікація злочину при просторовій колізії.
4. Конкуренція кримінально-правових норм: поняття, види, значення для кваліфікації злочину.
5. Кваліфікація злочину при конкуренції загальної та спеціальної кримінально-правових норм.

Варіант 4. Кваліфікація закінченого та незакінченого злочину

План

1. Закінчений злочин: поняття, види, значення для кваліфікації.
 - 1.1. Кваліфікація простого одиничного закінченого злочину.
 - 1.2. Кваліфікація ускладненого одиничного закінченого злочину.
2. Незакінчений злочин: поняття, види, значення для кваліфікації.
 - 2.1. Кваліфікація готування до злочину.
 - 2.2. Кваліфікація замаху на злочин.
 - 2.3. Кваліфікація злочину і добровільна відмова при незакінченому злочині.

Варіант 5. Кваліфікація злочину, вчиненого у співучасті

План

1. Співучасть у злочині: поняття, значення для кваліфікації злочину.
2. Кваліфікація діяння виконавця (співвиконавця), організатора, підбурювача та пособника. Особливості кваліфікації діяння співучасника, який виконав декілька ролей у спільно вчиненому злочині.
3. Кваліфікація злочину з урахуванням форм співучасті.
4. Кваліфікація діянь співучасників при ексцесі співучасника.
5. Кваліфікація злочину за наявності добровільної відмови співучасника

Варіант 6. Кваліфікація діяння, що не є злочинним, та кваліфікація посткримінальної поведінки особи

План

1. Кваліфікація малозначного діяння.
2. Кваліфікація діяння, вчиненого особою, яка не є суб'єктом злочину.
3. Кваліфікація діяння, вчиненого за наявності обставин, що виключають злочинність діяння.
4. Кваліфікація посткримінальної поведінки особи.

Варіант 7. Значення роз'яснень Верховного Суду України для кримінально-правової кваліфікації

План

1. Судове тлумачення кримінального закону: поняття, види, значення.

2. Постанова Пленуму Верховного Суду України: правова природа та значення для кримінально-правової кваліфікації.

3. Висновок Верховного Суду України щодо застосування норми права: правова природа та значення для кримінально-правової кваліфікації.

Варіант 8. Зміна кримінально-правової кваліфікації

План

1. Зміна кримінально-правової кваліфікації: поняття, види.
2. Зміна кримінально-правової кваліфікації у зв'язку з прийняттям нового кримінального закону.
3. Зміна кримінально-правової кваліфікації при зміні фактичних обставин кримінальної справи (провадження).
4. Зміна кримінально-правової кваліфікації у разі кваліфікаційної помилки.

Варіант 9. Кваліфікація злочинів проти життя та здоров'я особи

План

1. Загальна характеристика злочинів проти життя та здоров'я особи.
2. Ускладнені випадки кваліфікації умисного вбивства (основний та кваліфіковані склади):
 - 2.1. Розмежування умисного вбивства від суміжних злочинів.
 - 2.2. Кваліфікація умисного вбивства при конкуренції кримінально-правових норм.
 - 2.3. Кваліфікація умисного вбивства, вчиненого в співучасті.
3. Кваліфікація вбивства через необережність.
 - 3.1. Ускладнені випадки кваліфікації вбивства через необережність.
4. Кваліфікація залишення в небезпеці:
 - 4.1. Ускладнені випадки кваліфікації залишення в небезпеці.

Варіант 10. Кваліфікація злочинів проти волі, честі та гідності особи

План

1. Загальна характеристика злочинів проти волі, честі та гідності особи
2. Кваліфікація незаконного позбавлення волі або викрадення людини:
 - 2.1. Ускладнені випадки кваліфікації незаконного позбавлення волі або викрадення людини.

3. Кваліфікація захоплення заручників.
4. Кваліфікація торгівлі людьми та інших незаконних угод щодо людини.
5. Класифікація експлуатації дітей.

Варіант 11. Кваліфікація злочинів проти виборчих, трудових та інших особистих прав і свобод людини і громадянина

План

1. Загальна характеристика злочинів проти виборчих, трудових та інших особистих прав і свобод людини і громадянина.
2. Кваліфікація надання неправдивих відомостей до органу ведення Державного реєстру виборців або фальсифікації виборчих документів, документів референдуму, підсумків голосування або відомостей Державного реєстру виборців.
3. Кваліфікація незаконного використання виборчого бюлетеня, бюлетеня для голосування на референдумі, голосування виборцем, учасником референдуму більше ніж один раз.
4. Кваліфікація незаконного знищення виборчої документації або документів референдуму.
5. Кваліфікація порушення таємниці голосування.

Варіант 12. Кваліфікація злочинів проти власності

План

1. Загальна характеристика злочинів проти власності.
2. Кваліфікація крадіжки:
 - 2.1. Ускладнені випадки кваліфікації крадіжки.
3. Кваліфікація грабежу.
4. Кваліфікація розбою
5. Кваліфікація вимагання.

Варіант 13. Кваліфікація злочинів проти громадської безпеки

План

1. Загальна характеристика злочинів проти громадської безпеки.
2. Кваліфікація бандитизму.
3. Кваліфікація терористичного акту.
4. Кваліфікація сприяння вчинення терористичного акту.

5. Ускладнені випадки кваліфікації створення не передбачених законом воєнізованих або збройних формувань

Варіант 14. Кваліфікація злочинів проти безпеки виробництва

План

1. Загальна характеристика злочинів проти безпеки виробництва
2. Кваліфікація порушення вимог законодавства про охорону праці
3. Кваліфікація порушення правил безпеки під час виконання робіт з підвищеною небезпекою.
4. Кваліфікація порушення правила ядерної або радіаційної безпеки
5. Кваліфікація порушення правил, що стосуються безпечного використання промислової продукції або безпечної експлуатації будівель і споруд.

Варіант 15. Кваліфікація повторності, сукупності та рецидиву злочинів

План

1. Кваліфікація повторності злочинів: поняття та види повторності злочинів, особливості кваліфікації різних видів повторності злочинів.
2. Кваліфікація сукупності злочинів: поняття та види сукупності злочинів, особливості кваліфікації різних видів сукупності злочинів.
3. Кваліфікація рецидиву злочинів: поняття та види рецидиву злочинів, особливості кваліфікації різних видів рецидиву злочинів.

ПЕРЕЛІК ПИТАНЬ ДЛЯ ПІДСУМКОВОГО КОНТРОЛЮ

1. Поняття кримінально-правової кваліфікації.
2. Юридичне закріплення кримінально-правової кваліфікації.
3. Види кримінально-правової кваліфікації.
4. Значення правильної кримінально-правової кваліфікації.
5. Поняття підстав кримінально-правової кваліфікації.
6. Склад злочину і його значення для кримінально-правової кваліфікації.
7. Поняття принципів кримінально-правової кваліфікації.
8. Принцип законності кримінально-правової кваліфікації.
9. Принцип офіційності кримінально-правової кваліфікації.
10. Принцип об'єктивності кримінально-правової кваліфікації.
11. Принцип точності кримінально-правової кваліфікації.
12. Принцип індивідуальності кримінально-правової кваліфікації.

13. Принцип повноти кримінально-правової кваліфікації.
14. Принцип вирішення спірних питань, які виникають при кримінально-правовій кваліфікації, на користь особи, діяння якої оцінюється.
15. Принцип недопустимості подвійного інкримінування при кримінально-правовій кваліфікації.
16. Принцип стабільності кримінально-правової кваліфікації.
17. Кваліфікація закінченого злочину.
18. Кваліфікація готування до злочину.
19. Кваліфікація замаху на злочин.
20. Кваліфікація у зв'язку з добровільною відмовою від вчинення злочину.
21. Загальні положення кваліфікації злочинів, вчинених у співучасті.
22. Кваліфікація скоєного з врахуванням виду співучасника.
23. Кваліфікація причетності до злочину.
24. Одиначний злочин як елемент множинності та його кваліфікація.
25. Кваліфікація повторності злочинів.
26. Кваліфікація сукупності злочинів.
27. Кваліфікація рецидиву злочинів.
28. Кваліфікація злочинів за конкуренції кримінально-правових норм.
29. Поняття диференціації та індивідуалізації кримінальної відповідальності.
30. Види складів злочину за ступенем суспільної небезпеки посягання та їх значення для кримінально-правової кваліфікації.
31. Кваліфікація за наявності кількох кваліфікуючих чи привілеюючих ознак складу злочину чи при їх конкуренції.
32. Поняття та види обставин, які виключають злочинність діяння.
33. Кваліфікація діянь, вчинених за наявності окремих видів обставин, передбачених статтями Загальної частини Кримінального кодексу України.
34. Кваліфікація діянь, вчинених за наявності обставин, передбачених нормами Особливої частини КК. Кваліфікація діянь, вчинених за наявності обставин, передбачених Конституцією України та міжнародно-правовими актами.
35. Поняття розмежування складів злочинів та їх відмежування від інших правопорушень.
36. Кримінально-правові норми та склади злочинів, які підлягають розмежуванню.
37. Поняття та види суміжних норм та складів злочинів.
38. Розмежувальні ознаки. Значення складу злочину та його ознак для розмежування.
39. Злочини та однойменні правопорушення.
40. Дидактичне значення розмежування понять злочинів, складів злочинів, кримінально-правових норм та їх відмежування від понять і норм інших галузей права.
41. Правове значення встановлення відсутності ознак складу злочину.
42. Кваліфікація малозначних посягань.

43. Кваліфікація діянь, вчинених особами, які не досягли віку, з якого може наставати кримінальна відповідальність.

44. Кваліфікація діянь, вчинених при відсутності вини.

СПИСОК РЕКОМЕНДОВАНОЇ ЛІТЕРАТУРИ

Нормативно-правові акти:

1. Конституція України. Закон України від 28.06.1996 № 254к/96-ВР [Електронний ресурс] – Режим доступу: zakon.rada.gov.ua/go/254k/96-вр
2. Кримінальний кодекс України. Закон від 05.04.2001 № 2341-III [Електронний ресурс] – Режим доступу: <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/2341-14>
3. Кримінально-процесуальний кодекс України. Закон України від 13.04.2012 № 4651-VI [Електронний ресурс] – Режим доступу: <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/4651-17>
4. Про судоустрій і статус суддів. Закон України від 02.06.2016 № 1402-VIII [Електронний ресурс] – Режим доступу: <http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/1402-19>
5. Акти Конституційного Суду України [Електронний ресурс] – Режим доступу: <http://www.ccu.gov.ua/storinka/akty-ksu>
6. Акти Верховного Суду України [Електронний ресурс] – Режим доступу: www.scourt.gov.ua/

Базова:

1. Кримінальний процес: підручник / Ю. М. Грошевий [та ін.] ; ред.: В. Я. Тацій, О. В. Капліна, О. Г. Шило. – Х. : Право, 2014. – 824 с.
2. Кримінальне процесуальне право України: навч. посібник / ред.: В. Г. Гончаренко, В. А. Колесник. – К. : Юстініан, 2014. – 574 с.
3. Кримінальний процес: підручник / ред.: В. В. Коваленко, Л. Д. Удалова, Д. П. Письменний. – К. : ЦУЛ, 2013. – 544 с.
4. [Маляренко, В. Т.](#) Перебудова кримінального процесу України в контексті європейських стандартів: монографія / В.Т. Маляренко. – К. : Юрінком Інтер, 2005. – 512 с.
5. [Молдован, А. В.](#) Кримінальний процес України: Лекції. Процесуальні документи: навч. посібник / А. В. Молдован, Р. С. Кацавець. – К. : Алерта, 2014. – 352 с.
6. Практикум з кримінального процесу: навч. посібник / Л. Д. Удалова [та ін.]. – К. : КНТ, 2014. – 288 с.
7. Навроцький В.О. Основи кримінально-правової кваліфікації. – К.: Юрінком Інтер, 2006. – 704 с.
8. Навроцький В.О. Основи кримінально-правової кваліфікації. – К.: Юрінком Інтер, 2009. – 512 с.

9. Навроцький В.О. Кримінально-правова кваліфікація: Конспект лекцій. // Життя і право. – 2004. – № 11. – С. 2–78.

10. Навроцький В.О. Теоретичні проблеми кримінально-правової кваліфікації. – К.: Атіка. – 1999. – 464 с.

Додаткова:

1. Андрушко П.П. Поняття, види, значення кваліфікації злочинів // Вісник Київського університету: Суспільно – політичні науки. – К., Либідь, - 1992. – Вип. 5.
2. Андрушко П. Кваліфікація злочинів: поняття та види // Вісник прокуратури. – 2003. - №12. – С. 48-55.
3. Берзін П. Щодо питання про оціночні поняття, які визначаються матеріальними критеріями і виступають кваліфікуючими ознаками за чинним Кримінальним кодексом України // Підприємництво, господарство і право. – 2002. – № 10. – С. 90-95.
4. Брич Л.П. Закономірності відмежування складів злочинів від складів адміністративних правопорушень за законодавством України // Проблеми державотворення і захисту прав людини в Україні: Матеріали XII регіональної науково-практичної конференції. 9-10 лютого 2006 р. – Львів: Юридичний факультет ЛНУ ім. Івана Франка, 2006.-С. 326-329.
5. Брич Л.П. Закономірності розмежування складів злочинів // Життя і право. – 2004. - № 7.
6. Брич Л.П. Значення ознак суб'єкта для розмежування складів злочинів // Проблеми пенітенціарної теорії та практики.-2005.-№ 10.- С. 214-221.
7. Государський В.Ф., Марітчак Т.М. Виявлення та виправлення помилок у кваліфікації злочинів під час розгляду справи судом у першій інстанції // Життя і право. –2004. - №1. – с. 54-60.
8. Гуржій Т.О. Поняття кваліфікації злочину у світлі логіко-філософських категорій // Актуальні проблеми кримінального та кримінально-процесуального законодавства та практики його застосування: Зб. тез та доповідей регіон. круглого столу (Хмельницький, 21-22 лютого 2003 р.).- Хмельницький, 2003.-С. 139-141.
9. Захарченко О.В. Кваліфікація злочину як основний елемент інституту підслідності // Право і безпека. – 2003. – Т.2, №4. – с. 113-116
10. Коржанський М. Кваліфікація злочину не повинна бути суперечливою // Юридичний вісник України.- 1996.- № 5 (31) 31 січня - 7 лютого.- с. 3.
11. Коржанський М.Й. Кваліфікація злочинів. – Київ: Атіка: 2002. – 640 с.
12. Короленко М.П. Проблеми кваліфікації і класифікації злочинів за ступенем їх тяжкості. - К.: Наук. світ ,2000.-11с.

Інформаційні ресурси

1. База даних законодавства України. – <http://www.zakon.rada.gov.ua>
2. Електронна бібліотека юридичної літератури – <http://www.pravoznavec.com.ua>
3. Національна бібліотека України імені В. І. Вернадського. – <http://www.nbu.gov.ua>
4. Юридичні інформаційні ресурси Національної бібліотеки України імені В. І. Вернадського – http://irbis-nbu.gov.ua/info_law.html
5. Офіційний веб-портал «Судова влада в Україні» – <http://court.gov.ua>
6. Єдиний державний реєстр судових рішень – <http://reyestr.court.gov.ua>
7. Міністерство юстиції України – <https://minjust.gov.ua/ua>
8. Уповноважений Верховної Ради України з прав людини – <http://www.ombudsman.gov.ua>
9. Українська Гельсінська спілка з прав людини Українська Гельсінська спілка з прав людини – <http://helsinki.org.ua>
10. Урядовий кур'єр – <http://ukurier.gov.ua/uk> газета
11. Голос України – <http://zib.com.ua/>
12. Юридична газета – <http://yur-gazeta.com>
13. Юридическая практика – <http://pravo.ua>